

1. Secretariaat
2. Financiën
3. Nieuwsbrief, website, Twitter en routeapp.
4. Wandelingen en excursies
5. Scharrelkids
6. Kleutergroep 'De Ontdekkertjes'
7. Werkgroep Cursussen
8. Werkgroep Landschapsbeheer
9. Werkgroep Planteninventarisaties
10. Werkgroep Natuurbescherming

1. Secretariaat

Onze vereniging is dit jaar zonder secretaris gestart. Isabella heeft dit zo goed als mogelijk waargenomen met ondersteuning van de rest van het bestuur. Na de algemene ledenvergadering heb ik me als kandidaat aangemeld en ben door Wim en Isabella ingewerkt. Inmiddels voel ik me thuis binnen het bestuur ofschoon ik nog veel te leren heb en mag mezelf aspirant secretaris van IVN Groene Zoom noemen. Ik hoop in de komende algemene ledenvergadering gekozen te worden tot secretaris.

Vergaderingen

Het bestuur heeft 8 keer vergaderd om de dagelijkse gang van zaken te bespreken en te regelen.

Bestuurssamenstelling

Voorzitter: vacature (Wim de Haan neemt waar)

Secretaris: Bas de Jong aspirant secretaris.

Penningmeester: Frans Frerejean

Algemeen bestuurslid: Wim de Haan

Algemeen bestuurslid: Isabella de Vos Burchart

Algemeen bestuurslid: Bart van der Slik (coördinator gidsen)

Notulist: Fons van de Ven

Leden

Op 1 januari 2022 telde de vereniging 156 leden die in Amsterdam staan ingeschreven.

De vereniging kreeg 9 nieuwe leden; 2 personen werden uitgeschreven. Op 31 december 2022 telde de vereniging 163 leden. Daarnaast zijn er de kinderen die de groepen Scharrelkids en kleuters die de groep de Ontdekkertjes vormen.

Financiën

Financieel gezien is IVN Groene Zoom een gezonde vereniging, zie het financieel jaarverslag.

Werkgroepen

De werkgroepen functioneren naar ieders tevredenheid. Voor alle werkgroepen zijn actieve leden altijd gewenst. Alleen de gidsen werkgroep heeft op dit moment voldoende leden.

Activiteiten vereniging-breed

januari Nieuwjaarsreceptie vervallen vanwege Covid

13 april ALV voorafgegaan door een heerlijke maaltijd

9 mei weervisserij met voortreffelijk weer

30 september de Brabantse wal verassingsreis met een afsluitende maaltijd in Roozenoord.

2022

Er zijn weer heel veel mooie dingen gebeurd in 2022. Gelukkig zijn de Covid maatregelen van de baan hetgeen de reguliere contacten weer een stuk soepeler maakt. Het bestuur bedankt alle leden die zich afgelopen jaar met toewijding hebben ingezet. Met elkaar bereiken we weer veel mensen met onze boodschap, om de natuur te beleven, ervan te genieten en er zorg voor dragen.

Januari 2023, Bas de Jong aspirant secretaris

2. Financiën

Bijgaand treft u van de penningmeester de jaarstukken van de vereniging, waarin op financieel gebied verslag wordt gedaan over het boekjaar 2022 via:

- De balans 2022;
- De resultatenrekening 2022

24-3-2023, Frans Frerejean
Penningmeester

Vanwege persoonlijke omstandigheden penningmeester heeft er geen kascontrole plaats kunnen vinden. Het bestuur vraagt de ledenvergadering de aangeleverde stukken goed te keuren.

Balans 31-12-2022 (31-12-2021)		IVN Groene Zoom			
		2022	2021		
Activa				Passiva	
		2022	2021		
Voorraden/inventaris				Eigen vermogen/reserve	
Inventaris Kraaijenberg		75,00	75,00		7.595,52
Voorraad Brab. Walkaarten		310,00	310,00		8.167,34
		385,00	385,00		
Liquide middelen				Reservering/Voorziening	
kas		105,85	207,35	jubileum reis 2022	
bank	betaalrekening	2.102,38	1.613,46		0,00
bank	spaarrekening	5.002,29	8.001,49		1.500,00
		7.210,52	9.822,30		
Debiteuren		0,00	72,00	Vooruit ontvangen bedragen	
					0,00
Nog te ontvangen bedragen		0,00	258,00	Nog te betalen bedragen	
					0,00
					839,96
totaal activa		7.595,52	10.537,30	totaal passiva	
					7.595,52
					10.537,30
				mutatie eigen vermogen 31-12-2022:	
				saldo 01-01-2022	8.167,34
				resultaat 2022	-571,82
				saldo 31-12-2022	7.595,52

Resultatenrekening 2022		IVN Groene Zoom					
Baten	werkelijk 2022		begroot 2022		werkelijk 2021		
<i>Donaties 2022 reeds ontvangen</i>	€		€		€	30,00	
Contributie leden		3.231,50 1)		3.316,00 1)		3.231,50 1)	
Donatiesontv angen		95,00		0,00		90,00	
Renteontvangst		0,80		1,00		0,67	
Subsidies		819,00		1.300,00		1.439,96	
Inkomsten uit promotand (groenwinkel)		0,00		300,00		90,50	
Inkomsten uit cursussen		0,00		550,00		0,00	
Inkomsten uit landschapsonderhoud		350,00		250,00		0,00	
Inkomsten uit RO&M/Natuurbescherming		1.682,85		280,00		216,00	
Inkomsten uit wandelingen/excursies		175,00		100,00		309,50	
ontv angen tbv Scharrelkids		195,00		70,00		157,50	
<i>Van reserve + bank en deeln. bijdr. busreis</i>				3.000,00			
Inkomsten/eigen bijdr/retour activiteiten		2.852,50		100,00		50,00	
ontv angen sponsoring		255,06		0,00		0,00	
Ontv angen bijdragen kosten BW-kaart		0,00		249,00		0,00	
Overige ontvangsten		609,96		0,00		0,00	
Totaal baten	€	10.266,67	€	9.516,00	€	5.615,63	
Lasten	werkelijk 2022		begroot 2022		werkelijk 2021		
Afdracht contributie IVN Ned	€	1.616,00	€	1.616,00	€	1.616,00	
Kosten activiteiten Scharrelkids		375,00		300,00		669,24	
Kosten voor activiteiten		84,61		1.600,00		775,37	
Inkopen promo+kleding		161,26		350,00		348,24	
Kosten cursussen/materiaal		226,27		400,00		0,00	
Kosten voor landschapsonderhoud		347,55		300,00		587,83	
Kosten Natuurbesch. proces- en reiskosten		1.528,80		360,00		417,02	
Kosten Gidsen (o.a. overleg)		308,00		300,00		66,18	
Kosten representatie/attenties		301,03		100,00		245,45	
Kosten BL - koffie/thee		283,00		300,00		105,00	
Kosten wandelingen/excursies		557,50		120,00		120,76	
Kosten vervoer		129,45		0,00		0,00	
Kosten inkopen groenwinkel		0,00		200,00		18,88	
Bestuurskosten / vergaderingen		853,30		300,00		0,00	
Kosten administratie/portokosten		20,40		50,00		0,00	
Kosten busreis 2022		3.899,61		3.000,00		0,00	
Bankkosten		121,05		120,00		119,38	
Overige kosten		25,66		0,00		0,00	
Kosten project BW-kaart		0,00		100,00		0,00	
Totaal lasten	€	10.838,49	€	9.516,00	€	5.089,35	
Saldo Baten minus Lasten	€	-571,82	€	0,00	€	526,28	

1) Totale baten uit contributie en donaties, inclusief afdracht aan IVN-Nederland

3. Jaarverslag 2022

Nieuwsbrief, website, Twitter en routeapp.

Leden: Harry Schreurs en Aniek van den Berg

Website

Het werk aan de website betrof vooral het aanmaken van nieuwe aankondigingen van activiteiten. In het begin van het jaar zijn de activiteiten van de kalender geplaatst. In de loop van het jaar zijn de aankondigingen bijgewerkt met actuele informatie over de excursies of activiteit.

De tekst voor de activiteiten is vaak al aanwezig en wordt naar de actuele situatie aangepast. Frans Tijink schrijft een bericht voor de regionale bladen en levert dat -met een foto- aan voor de website.

De samenwerking met Frans verloopt uitstekend.

Vanaf september was er veel werk te doen aan de introductie van de nieuwe IVN-website. Weliswaar was ervoor gezorgd dat bestaande inhoud zou worden overgenomen op de nieuwe website, maar daar zat toch veel voor- en nawerk aan vast. Eerst moest een selectie gemaakt worden van inhoud die overgenomen zou moeten worden.

Het was ook mogelijk om bij deze inhoud een gewenste menustructuur op te geven, maar de informatie van IVN hierover was onduidelijk en verwarrend. Daarop heb ik (HS) besloten de menustructuur op de nieuwe website zelf aan te brengen.

Naast de menustructuur moest bij de oude pagina's ook gecontroleerd en gecorrigeerd worden voor de links naar andere pagina's, de afbeeldingen en de opmaak.

De datum waarop de nieuwe website 'live' zou gaan, werd meerdere keren verplaatst. Ik heb uiteindelijk gewacht met het invoeren van de meeste nieuwe activiteiten tot het uiteindelijk zover was. De periode van september tot januari was ook een periode van testen en kennismaken met de nieuwe website.

In de tussentijd zijn activiteiten en nieuwsberichten wel geplaatst op de oude website.

Uiteindelijk is de oude website op 31 januari 2023 vervangen door de nieuwe.

Nieuwsbrief

De nieuwsbrief is in 2022 drie keer verschenen, in april, juli en december.

Voor het versturen van de nieuwsbrief is gebruik gemaakt van de nieuwsbrief-functie van Procurios (ledenadministratiesysteem van IVN). Hierdoor ligt het initiatief bij de redactie en zijn we niet afhankelijk van beschikbaarheid van bestuursleden of van een gedeeld adressenbestand.

Naast berichten van het bestuur en algemene nieuwsberichten die we her en der vandaan plukken waren er dit jaar bijdragen van Tiny Musters, Marianne van der Toorn, Corrie Moeliker en Frans van der Lem. Dank aan allen voor hun bijdrage.

IVN Route-app

Er zijn twee routes van IVN Groene Zoom beschikbaar in de app.

De route Langs Forten en Waterlinie, bij Fort de Roovere, is 58x gedownload. De route is 76 x gestart op de app.

De route De Zoom in de stad is 28 keer gedownload. De route is 26 x gestart.

In totaal is van beide routes ongeveer 70% op de locatie gestart. De rest is bijvoorbeeld bij de gebruiker thuis. Het aantal starts kan ook meerdere keren dezelfde persoon meetellen.

Er zijn geen nieuwe beoordelingen ingevoerd door gebruikers. De totaalstand voor beide routes is vijf sterren (uit vijf).

In 2022 zijn geen nieuwe routes ontwikkeld.

De app zelf heeft wat beperkingen en werkt op de ene telefoon beter dan op de andere. Daar kunnen we als afdeling niets aan doen. De ontwikkelaar van de app is met dat werk gestopt, waardoor deze problemen blijven bestaan.

In combinatie met de nieuwe website zal er in 2023 een nieuwe app ontwikkeld worden. De bestaande routes zullen daarin meegenomen worden.

Twitter

Harry houdt het twitter-account bij. De activiteit bestaat uit het plaatsen van berichten, zoals aankondigingen van komende excursies en liken of reageren bij berichten en foto's over ons werkgebied.

Het account volgt 291 andere accounts en heeft 202 volgers. (stand 1-3-'23)

Beeldbank

Vanuit landelijk IVN is een digitale beeldbank gestart, met afbeeldingen die gebruikt mogen worden, voor website, nieuwsbrieven en andere publicaties. Voor IVN Groene Zoom hebben we een account om foto's uit de beeldbank te gebruiken. Dit is niet alleen voorbehouden aan de redactie van nieuwsbrief en website. Ook andere leden van de afdeling kunnen de beeldbank gebruiken. Neem voor informatie over toegang contact op met webmaster.groenezoom@ivn.nl.

Contact

In de aanloop naar de nieuwe website is er voor alle afdelingen een Office-mailaccount gemaakt. De opzet was om een vast adres te hebben om de webmasters te bereiken. Wij hadden al een adres voor de redactie bij gmail. Het nieuwe adres is: webmaster.groenezoom@ivn.nl. Op termijn zal het gmail-adres opgezegd worden, voorlopig wordt mail doorgestuurd naar het nieuwe adres.

Pilot Office voor afdelingen

IVN onderzocht ook de mogelijkheden om nog meer accounts beschikbaar te stellen voor (bestuurs-)leden van afdelingen. In februari hebben Harry en Reijer van der Velden meegedaan met een pilot. In de eerste ronde verkenden we de mogelijkheden van een online-omgeving. Veelbelovend in de zin dat er bestanden centraal bewaard konden worden en gezamenlijk bewerkt. De nieuwsbrief van juli is in deze omgeving samengesteld.

In de praktijk waren er toch problemen, vooral als er leden aan een bestand zouden meewerken die geen account hadden.

In de Landelijke Raad van IVN is gezegd dat de pilot geslaagd was. Een tweede ronde van de pilot is echter niet doorgegaan en uiteindelijk zal het project niet voortgezet worden.

Plannen en wensen voor 2023

De nieuwe website is gevuld met de pagina's van de oude. Qua inhoud kan het hier en daar geactualiseerd worden. Er zijn ook meer mogelijkheden om verschillende soorten pagina's te maken en verschillende layouts toe te passen. Dat verder verkennen en naar wens (werkgroepen, bestuur) vorm geven.

De vernieuwing van de route-app start eind maart en zal wat werk voor ons betekenen.

Uitbreiding van de redactie? Je hoeft niet eens van schrijven of lay-out te houden, een aanjager voor de redactieleden is ook welkom.

Voor de website is -ook voor de nieuwe website- weinig technische kennis nodig. De pagina's worden met sjablonen gevuld en de vormgeving wordt automatisch toegevoegd.

Hoe het invoeren van de routes voor de nieuwe app zal gaan, moet nog blijken in de loop van 2023.

Harry Schreurs

Maart 2023

4. Wandelingen en excursie

Tot op dit moment (3-4-'23) geen jaarverslag ontvangen.

5. Scharrelkids

Jaarverslag werkgroep IVN Scharrelkids over het jaar 2022.

Ieder jaar komt de werkgroep IVN Scharrelkids bij elkaar op (meestal) de 1^e zaterdag van de maand voor kinderen met de leeftijd tussen 7 en 14 jaar oud. Soms wordt van deze planning afgeweken ivm een schoolvakantie of een specifieke activiteit zoals een avondwandeling. Van 10 tot 12 uur zijn er diverse onderwerpen uit de natuur die onze aandacht krijgen. Het seizoen start in september en wordt afgesloten in juli met een activiteit gedurende de hele dag.

De buitenactiviteit in januari 2022 is helaas geannuleerd in verband met de zeer slechte weersomstandigheden.

In februari hebben wij een bezoek gebracht aan Zorgboerderij 'Den Hof' in Halsteren. Spelletjes in het bos en een bezoek aan de koeien maakte dit tot een gezellige ochtend.

In maart hebben wij de Kaasboerderij 'Zuidgeest' in Bergen op Zoom bezocht, met een uitgebreide rondleiding en uitleg over de bereiding van kaas.

In april hebben we een wandeling gemaakt door het Halsters Laag en veel uitleg gekregen over niet alleen de natuur in dit gebied maar ook over de historie.

In mei hebben we bij de poeltjes bij bezoekerscentrum de Kraaijenberg gezocht naar waterdiertjes.

In de maand juni was het onderwerp 'bijen' en alles wat daar bij komt kijken.

In juli hebben we met een bezoek aan Berkenhof Tropical Zoo in Kwadendamme het seizoen afgesloten.

De maand september (Fete de la Nature) zijn we gestart met een nieuw seizoen.

We beginnen met een Open Dag bij bezoekerscentrum de Kraaijenberg in Bergen op Zoom om zoveel mogelijk kinderen uit te nodigen en kennis te laten maken met de IVN Scharrelkids. Via de lokale media en ook via het project Sjors Sportief wordt meer publiciteit gegeven over de start van ons nieuwe seizoen. Steeds meer kinderen uit Steenbergen hebben ons gevonden en hebben zich inmiddels aangemeld.

In oktober hebben we een wandeling gemaakt door het centrum van Bergen op Zoom, van Smitsvest naar het Ravelijn via de Zoom.

In november hebben we weer de handen uit de mouwen kunnen steken bij de landelijke Natuurwerkdag. In het gebied rondom de Kraaijenberg hebben we de IJslandse paarden geholpen met het open houden van het terrein.

In december hebben we een avondwandeling gemaakt bij Fort de Roovere in Halsteren.

Momenteel bestaat de leiding uit Yvonne de Nijs, Yolanda van Twillert, Inge Baart, Isabella de Vos Burchart, Sabira Gus, Elly Zwijgers en Marianne van der Toorn.

Inge en Isabella hebben om diverse redenen hun activiteiten tijdelijk stop gezet. In september heeft Ineke Niemantsverdriet interesse getoond om deel uit te gaan maken van het begeleidingsteam.

Gelukkig hebben we dit jaar met een positief gevoel kunnen afsluiten en veel activiteiten weer kunnen oppakken na een lastige periode van landelijke maatregelen vanwege Covid-19.

Ons ledenbestand bestaat uit bijna 20 kinderen. Dat betekent dat er zeker nog plaats is voor enkele kinderen. Door middel van krantenartikelen, berichten op de website van IVN Groene Zoom en andere sociale media proberen we ook in 2023 weer een grote groep kinderen te bereiken. Op deze wijze hopen we dat we de kinderen op een bijzondere manier allerlei leuke, interessante en boeiende

informatie over de natuur om ons heen op de Brabantse Wal kunnen bijbrengen. De verwondering over alles wat bloeit en groeit, geeft de stimulans om iedere maand de kinderen hiervan deelgenoot te maken.

Marianne van der Toorn, januari 2023.

6. Kleutergroep “De Ontdekkertjes”

Jaarverslag 2022 van kleutergroep 'de Ontdekkertjes' van IVN Groene Zoom.

De activiteiten voor de kleuters konden nu weer in alle maanden plaatsvinden van het seizoen april tot en met oktober 2023. Wel was er een verandering van de lestijden op de basisscholen in Bergen op Zoom. De eindtijd was 14.00 uur geworden bij veel scholen. Hierdoor hebben we de begin- en eindtijd van de activiteiten moeten aanpassen. De middag begint nu om 15.00 uur en eindigt alweer om 16.30 uur. Dit omdat de kleuters een vol programma minder goed aan kunnen door de langere schooldag. De bezetting begeleiders van het team is mede hierdoor jammer genoeg veranderd. Paul Labruijere gaf bij het begin van het seizoen aan dat : Ella dat haal ik niet met mijn begintijd op mijn werk. Zo bleven alleen Tiny Musters en Ella Bevelander nog over. Daardoor is de inschrijvingsstop op 15 kinderen geplaatst. Ook is er gevraagd om maar 1 begeleider bij de kinderen mee te laten komen. Tiny en ik zijn beide kleuterleidster van beroep en hebben heel fijn samengewerkt. Daardoor durfden we het aan om met zijn 2en verder te gaan met de kleutergroep, wat goed gelukt is. Wel zouden we het fijn vinden om weer meer kinderen toe te laten. Daarvoor wil ik nu iedereen vragen: wie het fijn vindt om met kleuters te werken en tijd heeft, is van harte welkom bij ons team. Opgeven kan via het secretariaat of via mij ella-bevelander@kpnmail.nl.

We hebben de activiteiten iets aangepast en meer gevraagd van de begeleiding van de ouder of grootouders. Iedereen was na afloop enthousiast en gaven aan: we komen terug. De kinderen vroegen zelf ook of ze terug mochten komen. Je ziet dan tijdens het seizoen, dat er toch een aantal kinderen steeds naar de middagen komen.

De samenwerking met Brabants Landschap om alle verenigingen eenzelfde thema uit te laten werken is erg fijn verlopen. In de grote ruimte van de Kraaijenberg was een themahoek opgebouwd, die we ook konden gebruiken bij het programma.

Het bezoek van een imker was heel leerzaam voor de kids en gaf iets extra's aan de kleutermiddag. Zij konden honing proeven en zichzelf als imker verkleden.

In de nieuwsbrief heeft u een verslagje, geschreven door Tiny, van de kleutermiddag kunnen lezen.

Alle bijeenkomsten (in samenwerking met Brabants Landschap) werden gehouden op woensdagmiddag van 15.00 tot 16.30 uur bij Bezoekerscentrum “De Kraaijenberg”.

De kinderen van 4 tot en met 6 jaar werden vooraf aangemeld op de site van Brabants Landschap: www.brabantslandschap.nl/activiteiten zodat we van te voren wisten hoeveel kinderen er kwamen.

De kosten voor deze kinderactiviteit zijn € 2,00 per kind. Voor begunstigers van Brabants Landschap en leden van IVN Groene Zoom is de toegang (op vertoon van de ledenpas) gratis voor twee volwassenen, twee kinderen en twee introducés.

Met slecht weer wordt er een binnenprogramma verzorgd. Dit is het afgelopen jaar niet nodig geweest.

Na deze middagen kijken we er al naar uit om dit jaar weer vanaf april tot en met oktober 2023 de kleutermiddagen te gaan verzorgen.

7. Werkgroep Cursussen

Jaarverslag 2022 Werkgroep Cursussen

De Werkgroep bestaat uit Vera Vandenbulcke, Frans Tijink, Wout Huijgens, Frans van Loon, Jos van Loon, Annemarie Weldring.

Aan het begin van het jaar had de werkgroep drie personen meer, zij zijn gaandeweg het jaar gestopt. De werkgroep heeft vergaderd op 20 jan, 3 febr, 4 febr, 10 febr, 11 febr, 17 febr, 18 febr, 17 maart, 31 maart, 14 apr, 28 apr, 2 juni, 15 aug, 22 aug, 24 aug, 20 okt, 24 nov.

De overleggen vonden *niet altijd* met het hele team plaats: soms in een twee-, drie- of viertal. Soms ging een overleg gepaard met voorwandelen of een overleg met medewerker van De Zonnebloem of De Kastanje.

Onze activiteiten:

- Activiteit voor de Zonnebloem in Ossendrecht (8 maart).
 - o We vertoonden filmpjes over de natuur in de omgeving.
 - o Na de pauze lagen op vijf tafels opdrachtjes ter lering en vermaak: quiz; vogelpuzzel 1; vogelpuzzel 2; natuurobjecten met uitleg; uit veel foto's met natuurobjecten /landschappen een uitkiezen en elkaar vertellen waarom je voor deze plaat hebt gekozen. De groep werd ingedeeld in vijf groepen van ca. 8 personen. Na 20 minuten wisselde men van tafel en deed men een andere opdracht (in totaal vier). (Bijna) alle deelnemers waren enthousiast.
- Drie activiteiten in aansluiting op de tentoonstelling Markiezenhof 'Hoge luchten'
 - o 'BIJ Hoge Luchten'. Presentatie over wilde bijen voor kinderen van 8 – 13 jaar en hun ouders/begeleiders door Henriette Steijn. Aansluitend rondom de Kraaijenberg op zoek naar bijen (en andere kleine beestjes). (Zondag 24 april)
 - o WOLKenSTILTE Presentatie over wolken en weer door Rob van Oorschot, met daarbij kleine opdrachtjes. Aansluitend een stiltewandeling door Frans van der Lem. (1 mei)
 - o 'Tussen lucht en rietkraag' vogelexcursie door de Noordpolder bij Ossendrecht, onder begeleiding van Frits Wilbrink. (12 juni)
- Twee activiteiten over stoepplantjes voor en in de wijk Gageldonk:
 - o Wandeling in wijk Gageldonk vanuit buurthuis De Kastanje (14 mei)
 - o Lezing door Erik van der Hoeven in buurthuis De Kastanje (25 mei)
- Cursus 'De Brabantse Wal anders beleven' ontwikkeld en gepland in september. Door te weinig aanmeldingen is deze verplaatst naar maart/april 2023.

In 2023 willen we onze uitgangspunten blijven hanteren: bij alle activiteiten is verbinding met natuur leidend.

Planning:

- Workshop ‘De Brabantse Wal anders beleven’ (vier bijeenkomsten buiten – binnen, elk op een andere locatie) (eind maart + april). (Op 16 febr. zijn er 11 inschrijvingen.)
- Stoeplanden wandeling en lezing in een wijk in Bergen op Zoom (mei).
- Een of twee thema-avonden (voor en door gidsen) invullen, misschien ook in combinatie met een excursie.
- Afstemming met de organisatie van het Symposium Biodiversiteit (2024).
- Desgevraagd een activiteit voor een Zonnebloem.
- Eindejaars Plantenjacht (door Floron georganiseerd en onze leden attenderen).

8. Werkgroep Landschapsbeheer

IVN Landschapsbeheer

Overzicht vrijwilligersactiviteiten 2022

Datum	Locatie	Organisatie
29-01-2022	Oudland	Staatsbosbeheer
19-02-2022	Kleine Meer	Natuurmonumenten
5-03-2022	De Heen	Particulier
26-03-2022	Markiezaat	Brabants Landschap
8-10-2022	Oudland	Staatsbosbeheer
22-10-2022	Kleine Meer	Natuurmonumenten
5-11-2022	Markiezaat (Natuurwerkdag)	Brabants Landschap
19-11-2022	Oudland	Staatsbosbeheer
10-12-2022	Oudland	Brabants Landschap

De

eerste activiteit van 2022 kon niet doorgaan vanwege corona.

Vrijwilligers

Het aantal vrijwilligers dat actief deelneemt is vorig jaar weer gestegen. Hierdoor komen we gemiddeld uit op 15 vrijwilligers per activiteit. Door de Natuurwerkdag hebben we er een nieuwe vrijwilliger bij die regelmatig deelneemt aan de activiteiten.

Samenwerking met de opdrachtgevers

Er zijn dit jaar geen werkzaamheden verricht voor de gemeente Bergen op Zoom. Het is wel de bedoeling dat dit volgend jaar weer wordt opgepakt. Inmiddels is bekend wie de nieuwe uitvoerder is.

De samenwerking met de boswachters van Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en Brabants Landschap verloopt goed.

Afgelopen jaar zijn de boswachters van Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer een keer aanwezig geweest bij de werkzaamheden. Dat wordt erg gewaardeerd door de vrijwilligers. Het zou fijn zijn als dat vaker gebeurt.

Financiën

De uitgaven beperken zich tot wat etenswaar voor de pauze. Er is weer een uitgave gedaan voor de aanschaf van nieuwe takkenscharen ter vervanging van de oude takkenscharen. In 2023 zal er nog geïnvesteerd moeten worden in de aanschaf van zagen.

Publiciteit

Het is belangrijk om volgend jaar de werkgroep wat meer onder de aandacht te brengen zoals een actueel artikel op de website en een verslag van de activiteiten in de Groene Wijzer.

9. Werkgroep Planteninventarisaties

Jaarverslag over 2022 van de Plantenwerkgroep IVN Groene Zoom.

Auteurs: Rinus de Zwart en Marike de Haan

Foto's: Rinus de Zwart

Inleiding.

De plantenwerkgroep bestaat officieel uit twee personen Rinus de zwart en Marike de Haan, maar zeer regelmatig liepen Johan en Lianne van Geel ook dit jaar met ons mee. Dat is heel gezellig en meer mensen zien ook meer. Bovendien ruimen zij zwerfafval op, waarvan menige berm of ander gebied flink mee opknapt. We gaan in het groeiseizoen in principe iedere week een dag op pad. Daarnaast gaat Rinus ook alleen op pad en doet zo ook een flink aantal kilometerhokken.

Het veldwerk.

Op 6 april gingen we als groep voor de eerste keer inventariseren en op 5 oktober voor de laatste keer. In totaal onderzochten we 15 kilometerhokken, waarvan 9 met de groep en 6 door Rinus.

De kilometerhokken lagen bij Steenberg, langs de Steenbergse en Roosendaalse Vliet, bij Ossendrecht, Hoogerheide, Halsteren, Lepelstraat, langs de Schelde-Rijn Verbinding en in de omgeving van Bergen op Zoom.

Tijdens het onderzoek van het kilometerhok ten westen van Halsteren werden we aangesproken door een bewoner die op zijn grond een oude bunker heeft liggen. We kregen de kans om deze bunker van binnen te bekijken.

Bijzondere vondsten.

Op een talud van de oprit naar de Tholense Brug vonden we twee exemplaren van de zeldzame orchidee Hondskruid. Deze soort hadden we nog nooit eerder gevonden. Op een terrein van Staatsbosbeheer langs de Tholenseweg vonden we enkele exemplaren van de Klavervreter, rode lijst kwetsbaar, een plant die parasiteert op met name Rode klaver.

Op de laatste velddag vonden we Plat handjesgras, een nieuwe soort voor de werkgroep en pas de tweede vondst in West-Brabant.

Rinus heeft 3 hokken aan de noordkant van Steenberg bezocht en dat resulteerde in aantal bijzondere vondsten o.a. de zeer zeldzame Klimopbremraap en ook Esdoornzanzenvoet.

Welkom.

Eenieder die eens een keer of vaker mee wil lopen met de plantenwerkgroep is welkom. Je kunt je kennis van de inheemse flora vergroten of oprispen en je komt op plaatsen waar je anders niet zo gauw zou komen. Aanmelden kan bij Marike de Haan, email marikehaza@gmail.com of telefonisch 06 45 793 224.

Lijst van km hokken met de meest bijzondere soorten.

Niet alleen de echt zeldzame soorten worden hier vermeld, maar ook soorten die we weinig of nooit eerder tegenkwamen.

75-394 Eendrachtweg en talud Tholense brug, Noorderkreekweg.

22 mrt 72 soorten

28 mrt en 9 apr 120 soorten

29 jun en 7 jul 179 soorten

totaal 225 soorten

Bijenorchis, Rietorchis, Hondskruid, Goudhaver, Klavervreter, Veldgerst

75-395 Langs Schelde-Rijn Verbinding, beide zijden, Noorderkreekweg en Vrouwenlandseweg.

24 apr 114 soorten

28 aug en 3 sep 127 soorten

totaal 173 soorten

Tweerijge zegge, Goudhaver, Pluimzegge, Veldgerst, Straatwolfsmelk

75-396 Langs Schelde-Rijn Verbinding, beide zijden, voormalig fort, Groenedijk.

15 en 22 jun 182 soorten

28 aug en 3 sep 147 soorten

totaal 208 soorten

Aardaker, veel Brede wespenorchis, Gewone agrimonie, Goudhaver, Veldgerst, Behaarde boterbloem,

Fijne draadgierst, Knikkende distel

76-389 Westzijde Binnenschelde, stukje Molenplaat, Waterschans.

30 mrt, 5 apr 126 soorten

11 mei 130 soorten

13 en 27 juli 200 soorten

totaal 243 soorten

Bijenorchis, Tongvaren, Bastaard van Avondkoekoeksbloem en Dagkoekoeksbloem, Dunstaart, Fraai

duizendguldenkruid, Kwelderzegge, Zeerus, Wilde marjolein

76-393 Tholenseweg, Slikkenburg, Lange water

13 apr 259 soorten

7 sept 151 soorten

totaal 221 soorten

Bijenorchis, Klavervreter, Aardaker, Rode ogentroost

77-396 Lepelstraat en buitengebied.

18 en 25 mei 219 soorten

13 en 21 sept 211 soorten

totaal 278 soorten

Echt bitterkruid, Grote tijm, Knolcyperus, Wilde reseda

78-393 Halsteren, Rode Schouw en Melanen- noord.

6 apr 190 soorten

4 mei 200 soorten

3 en 10 aug 279 soorten

totaal 350 soorten. Dit is op één na het hoogste aantal soorten dat we in een km hok hebben gevonden.

Wilde gagel, Stijf hardgras, Bosrank, Grasklokje, Kikkerbeet, Pijlkruid, Rode ogentroost,

Wateraardbei

80-386 Antwerpsestraatweg, Mattemburgh (Meeven), Zuidgeest en Oude Postbaan.

20 apr 201 soorten

15 en 17 aug 196 soorten

totaal 254 soorten

Hengel, Moerashertshooi, Moerasstruisgras, Gevlekte scheerling

81-383 Hoogerheide Oude Stee, stukje Vinkenberg

30 apr en 2 mei 213 soorten

24 en 31 aug 252 soorten

totaal 299 soorten

Dwergviltkruid, Heel veel Alsemambrosia, Bont kroonkruid

81-378 Ossendrecht dorp en buitengebied (Leemberg).

26 mrt 70 soorten

15 apr 147 soorten

25 en 30 jul 193 soorten

totaal 252 soorten

Hondspeterselie

82-377 Ten zuiden van Ossendrecht, het Geleg en Pappot.

30 mei en 2 jun 183 soorten

19 sep en 5 okt 166 soorten

totaal 220 soorten

Zwenkdravik, Plat handjesgras, Eekhoorngras

83-377 Ossendrecht bij Politieschool, grotendeels ontoegankelijk km-hok.

16 en 21 mei 150 soorten

27 aug 170 soorten

totaal 198 soorten

Bermooievaarsbek, Kleine duizendknoop, Liggend walstro

82-401 Ten noordoosten van Steenbergse Vliet, Dinteloordseweg en langs A4.

1 en 9 jun 187 soorten

12 en 15 sep 177 soorten

totaal 216 soorten

Bijenorchis, Goudhaver, Klimopbremraap, Oostenrijkse kers, Hangende zegge, Kleinbloemig kaasjeskruid, Geoord helmkruid, Waterpunge

82-402 Roosendaalse en Steenbergse Vliet, Mariadijk en waterberging langs de Vliet.

24 mrt 66 soorten

23 apr 115 soorten

10 jul 161 soorten

totaal 193 soorten

Geen ruige weegbree (wat ik eerst wel dacht), Poelruit, Rietorchis, Absintalsem

81-402 Beide zijden van de Roosendaalse en Steenbergse Vliet, zandpad aan zuidzijde en noordzijde waterbergingen.

23 en 27 apr 135 soorten

16 jul 158 soorten

totaal 200 soorten

Bijenorchis, Echt duizendguldenkruid, Esdoorn ganzenvoet, Graslathyrus, Kleverige ogentroost, Grote kroosvaren, Gewone dotterbloem, Rietorchis

Wilde gagel

Bont kroonkruid

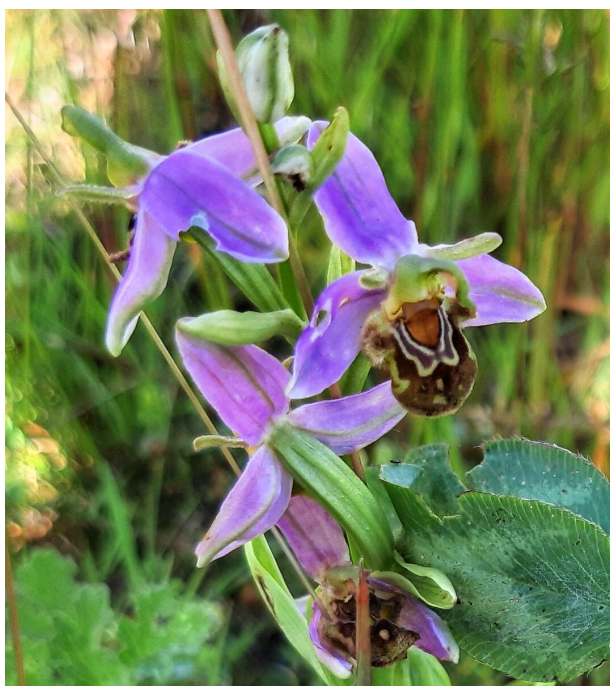
Plat handjesgras

Klimopbremraap

Oostenrijkse kers

Bijenorchis

Esdoornganzenvoet

Hondskruid

10. Werkgroep Natuurbescherming

Stichting
De Brabantse Wal

Werkgroep Natuurbescherming

Jaarverslag 2022

1. Werkgroep Natuurbescherming van IVN Groene Zoom is opgegaan in een werkgroep Milieu- en Natuurbescherming onder de vlag van de stichting de Brabantse wal

De werkgroep Natuurbescherming houdt zich voornamelijk bezig met ruimtelijke ordeningsplannen binnen het werkgebied van de afdeling, dat globaal is te begrenzen als de Brabantse wal. Binnen de Brabantse Wal opereren ook de Woensdrechtse verenigingen Benegora en Namiro, en er is steeds een grote overlap geweest in de plannen waar de drie verenigingen op reageren.

Tot en met 2021 vond er regelmatig overleg en afstemming plaats en sloot onze afdeling aan bij de gezamenlijke vergaderingen van Namiro en Benegora. Uit efficiency-overwegingen is besloten dit overleg te formaliseren en te komen tot een gezamenlijke werkgroep Milieu- en natuurbescherming onder de vlag van de stichting de Brabantse wal. Alle drie de verenigingen werken ook op andere vlakken al langere tijd samen binnen de stichting, en vormen samen met twee heemkundekringen het bestuur van de stichting de Brabantse Wal. Afsproken is dat zowel de stichting als de drie natuurverenigingen in beginsel ieder twee vrijwilligers afvaardigen naar de nieuwe werkgroep, Klaas Koopmans en Kees Simons hebben besloten niet mee over te gaan naar de nieuwe structuur; onze vereniging wordt daarom in 2022 in de nieuwe werkgroep vertegenwoordigd door Wout Huijgens en Wim de Haan. De werkgroep heeft in 2022 6 keer vergaderd. Het is de bedoeling zich naar buiten toe te presenteren als enig aanspreekpunt op de voor ruimtelijke ontwikkelingen op de Brabantse wal. Begin 2023 is hierover artikel in de pers verschenen.

De werkgroep heeft zich naast verschillende kleine onderwerpen met de volgende plannen en projecten bezig gehouden:

2. Betrokkenheid natuurorganisaties bij gemeentelijke plannen

De natuurorganisaties pleiten al geruime tijd om structureel in een vroegtijdig stadium betrokken te worden bij plannen. Benegora en Namiro hadden al langer periodiek overleg met een of meer wethouders uit Woensdrecht. In 2022 heeft ook de gemeente Bergen op Zoom besloten tot zo'n overleg. In principe wordt twee keer per jaar overlegd met IVN Groene Zoom, Benegora, Namiro, de vogelwerkgroep Bergen op Zoom en het Brabants Landschap. In 2022 heeft een keer overleg plaats gevonden waarbij onder meer over het groenstructuurplan van de gemeente is gesproken

3. Gebiedsgerichte aanpak (GGA)

Om te kunnen voldoen aan de opdracht om oplossingen te zoeken voor een sterkere natuur, voldoende water van een betere kwaliteit, een goede bodem en een perspectiefvolle toekomst van de landbouw heeft de provincie Brabant gekozen voor een groenblauwe gebiedsgerichte aanpak. De eerste resultaten moeten ivm de stikstofproblematiek uiterlijk op 1 juli 2023 bij het Rijk worden ingediend. Burgemeester Adriaansen van de gemeente Woensdrecht is trekker voor het gebied de Brabantse Wal. Zowel Adriaansen als wethouder Verroen van Bergen op Zoom hebben toegezegd

dat de natuurorganisaties bij het opstellen van de plannen worden betrokken, maar tot nu toe die betrokkenheid beperkt gebleven tot de terreinbeherende natuurorganisaties.

Wij blijven erop aandringen ook zelf actief te worden betrokken.

4. Landschap van Allure

De plannen voor het landschap van Allure zijn vrijwel afgerond. Nadat onze bezwaren tegen het plan Poortgebied Bergse Heide door de Raad van State gegrond zijn verklaard heeft de projectontwikkelaar contact gezocht met IVN Groene Zoom en het Brabants Landschap om tot planaanpassingen te komen die een positiever effect voor natuur zouden leiden. Het overleg heeft geleid tot een convenant tussen de natuurorganisaties, de projectontwikkelaar en de gemeente die in een nieuw bestemmingsplan worden vastgelegd. De strengere stikstofregels die inmiddels van kracht zijn zorgen tot uitstel en wellicht zelfs afstel van de plannen. Voor de ontwikkelingen bij De Berk komt een apart bestemmingsplan.

Een ander onderdeel van van het Landschap van Allure dat nog steeds niet gerealiseerd is is het Fietspad Halsters Laag. De gemeente wil voorsnog niet tegemoet komen aan de wens van de natuurorganisaties om aanvullend natuuronderzoek te doen en wil gebruik van maken van de zogenaamde kruimelgevallenregeling. Als ze daartoe overgaan zullen de natuurorganisaties gebruik maken van bezwaar- en beroepsmogelijkheden.

5. Bouwplannen Bergen op Zoom

Mestvergistingsinstallatie Biomoer

Plannen om (met steun van de provincie!) af te wijken van de provinciale regels om maximaal 25.000 te vergisten materiaal toe te staan bleken bij voortdurende in gerechtelijke procedures te stranden en heeft ertoe geleid dat het bedrijf uiteindelijk failliet is gegaan. De koper die de silo's wilde gebruiken voor mestopslag stuitte eveneens op de beperkende regels van het bestemmingsplan en heeft de opstallen intussen alweer te koop gezet.

Uitbreiding varkensbedrijf Naalden te Heerle

De gemeenteraad heeft naar aanleiding van onze bezwaren en in afwijking van het advies van het College niet ingestemd met uitbreiding (verhoging aantal varkens) van het varkensbedrijf. Het bedrijf heeft hiertegen beroep ingesteld bij de rechtbank en is in het gelijk gesteld omdat het raadsbesluit onvoldoende gemotiveerd was. We zullen er bij het College op aandringen alsnog voor een betere onderbouwing te zorgen.

SABIC biomassacentrale

Sabic wil een biomassacentrale bouwen die wordt gestookt met houtpellets. Op de korte termijn levert dit veel meer CO₂-uitstoot op dan de huidige gasgestookte centrale en dat is gelet op de noodzaak de klimaatcrisis nu aan te pakken niet acceptabel. Op Europees niveau is echter beslist dat het stoken van biomassa energiecentraal is en in Nederland was dit tot voor kort zelfs subsidiabel. IVN heeft vanwege de milieubezwaren beroep aangetekend tegen de vergunning, maar dat is om bovengenoemde reden niet gegrond verklaard door de rechtbank oost-brabant. Het bedrijf was echter vergeten de effecten van de houtstook op het Halsters Laag in beeld te brengen en om die reden is de vergunning alsnog vernietigd. Op dit moment is nog niet bekend of het bedrijf tegen de uitspraak in beroep gaat.

Tennet hoogspanningstation

IVN heeft samen met SBB overleg gevoerd met Tennet over het in de Auvergnepolder geplande hoogspanningsstation. De van oorsprong ruime landschappelijke inpassing is later aanzienlijk verschaald en teruggebracht tot een kleine houtwal om het station heen. Vanwege strijd met het

provinciaal beleid voor nieuwe rurale ontwikkelingen in het buitengebied gaan we daarmee niet akkoord. Tennet en SBB gaan op nieuw overleg met de grondeigenaren en de opdrachtgever.

Bouwplan Tholense weg

De eigenaar van de loods aan de Tholense weg te Halsteren waar op dit moment een kringloopwinkel is gevestigd wil ter plaatse woningbouw in meerdere woonlagen realiseren. Bewoners hebben de natuurorganisaties verzocht zich daar mede tegen te verzetten. Wij vinden dit niet van zodanig belang dat wij ons daarvoor willen inzetten

6. Bouwplannen Woensdrecht

Namiro en Benegora hebben tegen diverse bouwinitiatieven procedures lopen (Damesweg 4 Rilland, Havenweg 1 Ossendrecht, Putseweg 15 Ossendrecht, Oud Hinkelenoordijk 11 en Oud Hinkelenoordijk 5 te Ossendrecht en Weg naar Wouw 38 Huijbergen)

IVN sluit hier zo nodig bij aan.

Uitbreiding sportpark Huijbergen

Voor de gewenste uitbreiding van het sportpark in Huijbergen dienen heel veel eiken te worden gekapt. De bomen genieten geen planologische bescherming en de gemeente dacht tot kappen te kunnen overgaan. Er was evenwel onvoldoende onderzoek naar de betekenis van de bomen voor vleermuizen gedaan en de werkzaamheden zijn om die ree opgeschort.

Bij de gemeenteraad wordt ervoor gepleit het sportpark te verplaatsen en op het huidige terrein met handhaving van de bomen woningbouw te plannen

Trapke op

De exploitant van de schietbaan bij Trapke op wil het terrein aanpassen en het gebruik intensiveren. Verontruste buurtbewoners hebben zich tot de natuurorganisaties gericht. Zij hebben vragen gesteld aan de gemeente Woensdrecht en als reactie te horen gekregen dat de gemeente niet wenst mee te werken aan de uitbreiding.

7. Bestemmingsplannen Bergen op Zoom

Theodorushaven/Noordland

Over de plannen om een buitendijkse containerterminal zijn in goed overleg met de natuurorganisaties afspraken gemaakt over de noodzakelijke natuurcompensatie. Vanwege marktomstandigheden zijn de plannen intussen aangepast en de vergunningsprocedures daarvoor zijn nog niet afgerond. Ook dit project loopt mogelijk verdere vertraging op door de strengere stikstofregels en wellicht ook door realisatie van een tweede containerterminal binnen de sluizen dat zich in de aanlegfase bevindt.

De natuurcompensatie gaat plaats vinden in het Markiezaatsmeer, maar het Brabants Landschap heeft de financiering nog niet geheel rond en ook het NATURA 2000-beheerplan moet daarvoor nog worden aangepast.

Bergen op Zoom Buitengebied Oost

De gemeente Bergen op Zoom heeft niets gedaan met de zienswijze die de natuurorganisaties op het ontwerp van dit conserverende plan heeft ingediend en dit was reden om bij de Raad van State in beroep te gaan. De hoorzitting bij de RvS moet nog plaats vinden

Scheldeveste en de Markiezen

De woningbouw in de plannen Scheldeveste en Markiezen vordert gestaag. Bewoners van de Markiezen hebben bezwaren tegen de beoogde woningbouw op de eilanden in het natuurgebied Augustatpolder en hebben zich tot onze afdeling gewend om ondersteuning van hun bezwaren. Pogingen om tot aanpassing van de plannen te komen die eenzelfde opbrengst zouden kunnen genereren maar minder bezwaren voor de natuur zouden opleveren zijn helaas zonder resultaat

gebleven. Omdat het bestemmingsplan al jaren geleden is goedgekeurd verwachten we weinig resultaat van bezwarenprocedures en gaan dar dan ook niet toe over.

8. **Fietspad Linie van de Eendracht**
 Het is al jaren niet meer mogelijk om bij de Burgemeester {Peterssluis linksaf te gaan en een rondje door de Auvergnepolder te fietsen. De dorpsraad Halsteren, ondersteund door ons, heeft in 2018 het initiatief genomen om een fietsroute door de Auvergnepolder te realiseren. Om de financiering rond te krijgen zijn de plannen verbreed tot een fietsroute van de Zuiderwaterlinie. De gemeenten Steenberg, Tholen en BoZ hebben het bureau Studio Marco Vermeulen opdracht gegeven de situatie van de periode 1500-1600 in kaart te brengen en te projecteren op de huidige kaart. Fietspaden maken gebruik van de onderhoudszones langs dijken. Het Waterschap wil deze gebieden geschikt maken voor recreatief medegebruik (oa als fietspad). Plannen om het deel wat betrokken is bij de watersnoodramp vóór de 70-jarige herdenking in 2023 gereed te hebben zijn helaas nog niet gerealiseerd.

9. **Windmolen- en zonneparken**
 Vooruitlopend op de vaststelling van de Regionale Energie Strategie (RES) in 2021, zijn verschillende gemeenten aan de slag met de invulling van hun verplichte bijdrage voor het opwekken van duurzame energie. Vanwege de negatieve invloed op de natuur en de leefomgeving (geluid, slagschaduw, horizonvervuiling, aantasting landschap, vermindering biodiversiteit en ruimtegebruik) volgen wij de ontwikkelingen kritisch. Bij de gemeente Bergen op Zoom hebben we tot nu toe weinig gehoor gevonden voor onze suggesties om de plannen aan te passen aan het convenant “Zon op land”. In Woensdrecht zijn de plannen voor winturbines in het park ZE-BRA aangepast om slagschade en geluidshinder voor omwonenden te beperken en worden er om aanvaringen met vogels te voorkomen stilstandsvoorzieningen getroffen. Er is nog overleg of dit laatste ook bij de bestaande turbines langs het Schelde-Rijnkanaal gaat gebeuren.

10. **Omgevingswet**
 Het ziet er naar uit dat de nieuwe Omgevingswet uiteindelijk per 1-1-2024 in werking zal treden. Woensdrecht heeft na overleg met maatschappelijke partijen al in een vroeg stadium een Omgevingsvisie vastgesteld. Bergen op Zoom heeft inmiddels na een 3-tal (digitale) bijeenkomsten waaraan ook IVN Groene Zoom heeft deelgenomen een concept aan de gemeenteraad voorgelegd dat in de eerste helft van 2023 zal worden vastgesteld. De omgevingsvisie richt zich vooral op drie sleutelgebieden:
 - *Bergse Entree*: Gebied spoor/Rooseveltlaan
 - *Waterfront*: Plan met onder meer woningbouw op Molenplaat en achterliggend gebied.
 - *Bos in verbinding*: Een betere verbinding tussen de omgeving van het ziekenhuis en het bosgebied Lievensberg.
 Gelet op het uitgangspunt dat ‘in principe alles overal moet kunnen’ en functiewijzigingen binnen het natuurnetwerk en het Natura 2000-netwerk niet zijn uitgesloten achten de natuurorganisaties de conceptvisie weinig betekenisvol en zal pas bij de verdere uitwerking in een Omgevingsplan duidelijk worden wat er ook echt mogelijk is.

11. **Geopark Schelde Delta**
 Unesco Geoparken zijn gebieden waar geologisch erfgoed en landschappen van internationale waarde op een integrale manier worden beheerd. Daarbij staan behoud, educatie en duurzame ontwikkeling centraal. In een Geopark maken inwoners, ondernemers, lokale organisaties en

onderwijsinstellingen samen het verhaal van het gebied zichtbaar. De Brabantse wal is een van de deelgebieden en de Stichting de Brabantse wal (en daarmee ook IVN Groene Zoom) is betrokken bij het initiatief om te komen tot dit Geopark. De NL en Vlaamse commissies hebben ingestemd met het bidbook en het kandidaatstellingsdossier is op 25 sept. ingediend.

12. Grenspark Kalmthoutse heide

Het instellen van atb-rouites binnen het grenspark heeft er niet toe geleid dat er daarbuiten niet meer gecrossed wordt. Aan het Grenspark zijn vragen gesteld over de fysieke afsluiting van paden. Dat gebeurt onvoldoende en is door Namiro aangekaart tijdens een gehouden workshop van het Grenspark. De natuurdoelanalyses van de provincie laten onder meer voor de Brabantse Wal zien dat doelen nog ver weg zijn. De erkenning van het gebied als Nationaal park staat mede daarom 'on hold'. Het beheerplan zal waarschijnlijk aangepast moeten worden.

13. Militair gebruik Ossendrechtse heide

NM wil als één van de eigenaren het contract voor militair gebruik van de Ossendrechtse heide in 2024 niet meer verlengen. Paar probleempjes: Omdat andere eigenaren nog contracten tot 2027 hebben en daarvoor huur ontvangen is niet bekend wat Defensie gaat doen. Mogelijk is de Koude heide een optie als vervangend terrein. Voor de natuurorganisaties is dat een acceptabele optie als de zware ontwatering van het gebied daarmee stopt.

14. Beheerplannen Natura 2000-gebieden

Markiezaat

Samen met andere (natuur)organisaties en overheden zijn wij nauw betrokken bij de totstandkoming van de actualisatie van het beheerplan van het Natura 2000-gebied Markiezaat. De natuurcompensatie voor de geplande buitendijkse containerterminal krijgt en plaats in het nieuwe plan. Op ons voorstel wordt nader onderzoek gedaan naar mogelijkheden om kwelwater uit de Brabantse Wal dat nu richting de Westerschelde wordt afgevoerd mede te benutten voor verbetering van de waterkwaliteit in het Markiezaatsmeer.

Brabantse wal

In juli 2022 heeft de rechtbank Oost-brabant uitspraak gedaan op onze bezwaren uit december 2015(!) tegen de onvoldoende maatregelen om verdroging van het gebied tegen te gaan. Onze bezwaren tegen de winning van drinkwater zijn ongegrond verklaard, maar de bezwaren tegen het onbeperkt grondwater winnen voor beregening door de agrarische sector zijn wel gegrond bevonden en de provincie werd verplicht daarover binnen een half jaar een nieuw besluit te nemen. We hebben begin 2023 de provincie opgeroepen zich aan dit besluit te houden. De provincie zou de rechtbank om een half jaar uitstel gevraagd hebben. We hebben ook het waterschap Brabantse delta, dat verantwoordelijk is voor vergunningverlening, verzocht om rekening te houden met de uitspraak van de rechtbank. Omdat het waterschap niet op ons verzoek gereageerd heeft, hebben we op basis van de Wet Openbaarheid Overheid (Woo) verzocht alle relevante stukken naar ons toe te sturen. We beraden ons nog op nadere stappen.